

Paskaidrojuma raksts

Dagdas novada pašvaldības 03.02.2017. saistošajiem noteikumiem Nr.2017/3
“Par Dagdas novada pašvaldības budžetu 2017.gadam”

Dagdas novada pašvaldība ir izveidojusies 2009.gada 1.jūlijā Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā apvienojoties 11 pašvaldībām - Dagdas pilsētai un Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svriņu un Šķaunes pagastiem.

Dagdas novada kopējā platība sastāda 949 km². Iedzīvotāju skaits, kuri deklarējuši savu dzīvesvietu Dagdas novadā uz 04.01.2017. bija 8003. Gada laikā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 191 cilvēku, jeb par 2,3 %. Reģistrēto bezdarbnieku skaits uz gada sākumu novadā bija 778 cilvēki, jeb 16,7 % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem. Diemžēl jaunā pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likuma nosacījumi, kuri Latvijā ir spēkā no 2016.gada 01.janvāra, neveicina novada attīstību, bet gluži otrādi, samazinot pašvaldības ieņēmumu bāzi, stimulē tā straujāku degradāciju.

Dagdas novads atrodas Latgales reģiona dienvidaustrumu daļā, Latgales augstienes Dagdas paugurainē, robežojas ar Baltkrievijas Republiku, kā arī ar Krāslavas, Aglonas, Rēzeknes, Ludzas un Zilupes novadiem. Lielāko daļu teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes un meži. Novada teritorijā ir daudz ezeru, lielākie no tiem ir Ežezers, Dagdas ezers un Kaitras ezers. Daļa Dagdas novada teritorijas ietilpst Rāznes nacionālajā parkā.

Dagdas novada teritorijā, pēc Lursoft datu bāzes, uz 30.01.2017 bija reģistrētas 401 juridiska persona, tajā skaitā – biedrības un nodibinājumi (50), individuālie komersanti un individuālie uzņēmumi (49), sabiedrība ar ierobežotu atbildību (106), zemnieku saimniecības (178), kooperatīvās sabiedrības (6). Lielākā daļa uzņēmumu ir reģistrēta lauku teritorijā un nodarbojas ar lauksaimniecību. Dagdas pilsētā esošas juridiskās personas piedāvā plašu pakalpojumu loku un nodarbojas ar tirdzniecību.

Dagdas novada pašvaldība ir 100% kapitāla daļu turētājs pašvaldības SIA “Dagdas komunālā saimniecība”, kā arī kapitāla daļu turētājs SIA “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija”.

Ar likumu noteikto funkciju realizēšanai nepieciešamos līdzekļus Dagdas novada pašvaldības budžetā sastāda ieņēmumi, kurus veido plānotie nodokļu ieņēmumi – **EUR 2 863 222,-**, kas sastāda 34,72 % no kopējiem ieņēmumiem, nenodokļu ieņēmumi – **EUR 52 665,-**, kas sastāda 0,64% , valsts budžeta transferti – **EUR 4 497 067,-**, kas sastāda 54,53%, pašvaldību budžetu transferti - **EUR 135 196,-**, kas sastāda 1,64 %, ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem - **EUR 699 498,-**, kas sastāda 8,48 % no kopējiem ieņēmumiem. Kopējā 2017 gadā plānoto ieņēmumu summa sastāda **EUR 8 247 648,-**. Līdzekļu atlikums gada sākumā bija **EUR 245 273,-**, kas ir par 37,5 % mazāks nekā bija uzsākot 2016.gadu. Lai varētu nodrošināt vairāku pašvaldības projektu realizāciju, kā arī citām vajadzībām 2017.gadā ir plānots ņemt vairākus aizņēmumus Valsts kasē par kopējo summu **EUR 576 208,-**. Līdz ar to plānojot izdevumus, pašvaldība var rīkoties ar finanšu līdzekļiem **EUR 9 069 129-** apmērā.

No kopējiem 2017.gadā plānotajiem izdevumiem, vislielāko īpatsvaru veido izdevumi **Izglītībai** – **EUR 3 919 046,-** jeb 43,30 % no kopējiem izdevumiem. Tas izskaidrojams ar to, ka pašvaldības pārziņā darbojas 2 vidusskolas, 4 pamatskolas, 1 sākumskola, 3 pirmsskolas izglītības iestādes, Mūzikas un mākslas skola, Sporta skola, kas izveidota 2014.gadā, kā arī Aleksandrovas internātpamatskola, kas Dagdas novada pašvaldības pārziņā nonāca ar 2009.gada 1.septembri, bet pirms tam atradās Krāslavas rajona padomes pakļautībā. Otrā lielākā budžeta izdevuma daļa ir izdevumi **Valsts pārvaldei**, kas sastāda **EUR 987 503,-** jeb 10,91% no kopējiem izdevumiem. Šajā sadaļā izdevumu īpatsvars ir tik liels sakarā ar to, ka 2017.gadā ir plānotas Pašvaldību vēlēšanas, un izdevumi, kas saistīti ar pašvaldību vēlēšanu komisijas darbu ir plānoti ap **EUR 35 000**

apmērā. Šajā izdevumu sadaļā ir plānoti līdzekļi neparedzētiem gadījumiem EUR 12 000,- apmērā, kā arī izdevumi kredīta procentu maksājumiem un kredītu apkalpošanai EUR 13 500,-.

Izdevumi **Veselībai** ir plānoti **EUR 964 133,-** jeb 10,65 % no kopējiem izdevumiem. Izdevumi sadaļai **Atpūta , kultūra un reliģija** plānoti ir **EUR 896 249-** apmērā, kas sastāda 9,90% no kopējiem izdevumiem. Plānotie izdevumi **Pašvaldību teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai** sastāda **EUR 878 377 -** jeb 9,7 % no kopējiem izdevumiem. Izdevumi **Sociālajai aizsardzībai – EUR 758 438 ,-** jeb 8,38 % no kopējiem izdevumiem. Kopējā 2017. gadā plānotā izdevumu summa sastāda **EUR 9 050 897,-.** Tajā skaitā aizdevumu atmaksām 2017.gadā ir plānots izlietot **EUR 440 000,-** , kas sastāda 4,86 % no kopējiem gada izdevumiem. Plānotais budžeta līdzekļu atlikums gada beigās ir **EUR 18 232,-.**

Analizējot plānotos izdevumus pa klasifikācijas kodiem, var secināt, ka vislielāko īpatsvaru sastāda izdevumi atalgojumiem (1100.kods) – **EUR 4 379 030,-**, kas veido 48,38 % no visiem izdevumiem, bet kopā ar darba devēja sociālo nodokli pat 60,32 %. Ir jāpiezīmē, ka ar 2017.gada janvāri valstī ir palielinājusies minimālā darba alga par 10 EUR, tā pat palielinājies atalgojums pedagoģiskajiem darbiniekiem, kā arī tika nolemts palielināt atalgojumu arī pārējiem pašvaldībā strādājošajiem darbiniekiem vidēji par 20 EUR mēnesī.. Otrā lielākā sadaļa ir izdevumi par pakalpojumiem (kods 2200), - **EUR 1 023 858 ,-** jeb 11,31 %, maksājumi par krājumiem, materiāliem, energoresursiem, biroja precēm un inventāru (2300.kods) ir **EUR 835 621,-** jeb 9,23 %, izdevumi pamatkapitāla veidošanai (kods 5000, ir **EUR 634 081,-** un sastāda 7,01 % no kopējiem izdevumiem, izdevumi sociālajiem pabalstiem (6000.kods) – **EUR 503 635,-** jeb 5,56 % no kopējiem izdevumiem. Kā jau iepriekš tika minēts, tad aizdevumu atmaksām 2017.gadā ir plānots izlietot **EUR 440 000,-** , kas sastāda 4,88% no kopējiem gada izdevumiem.

Dagdas novada pašvaldības speciālajā budžetā kopējā plānotā gada ieņēmumu summa sastāda **EUR 577 543-**, kurā vislielāko īpatsvaru veido mērķdotācija pašvaldības autoceļu fondam – **EUR 352 543-**, kas sastāda 61,04% no kopējiem 2017.gadā plānotajiem ieņēmumiem. Jāpiezīmē , ka 2017.gadā plānots realizēt investīciju projektu “Pašvaldības autoceļu Aleksandrova – Skudriķi un Porečje – Malcāni – Krasnopolē pārbūvi, veicinot uzņēmējdarbību un apdzīvotības saglabāšanos”, Šim mērķim budžetā ir ieplānoti avansa maksājumi no LAD 218 000 EUR apmērā, kas sastāda 37,75% no visiem speciālā budžeta ieņēmumiem. Šī projekta realizācijai ir paredzēts ņemt aizņēmumu Valsts kasē EUR 940 000 apmērā Ņemot vērā līdzekļu atlikumu gada sākumā (EUR 32 636,-), un plānoto aizņēmuma summu, pašvaldības rīcībā būs pieejam speciālā budžeta līdzekļi **EUR 1 550 179,-** apmērā. Izdevumi speciālajā budžetā ir plānoti **EUR 1 537 329, -** apmērā, no kuriem lielāko īpatsvaru sastāda izdevumi pašvaldību teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai – **EUR 1 523 921, -**, kas veido 99,48 % no visiem speciālā budžeta izdevumiem. Pēc ekonomiskās klasifikācijas kategorijām vislielāko īpatsvaru speciālā budžeta izdevumos 2017.gadam sastāda izdevumi pamatkapitāla veidošanai (kods 5000) – **EUR 1 177 860,-**, kas ir 76,62 % no kopējiem Dagdas novada pašvaldības speciālā budžeta izdevumiem.

Ņemot vērā to, ka Dagdas novada pašvaldība ir novadu veidojošo pašvaldību tiesību un saistību pārņēmēja, Dagdas novada pašvaldības saistību apjoms veidojies apvienojot novadu veidojošo 11 pašvaldību saistības. Saistību kopējais apjoms, kurš nav atmaksāts uz 2017.gada 01.janvāri, sastāda **EUR 3 309 184,-** . No kuriem aizņēmumi sastāda **EUR 3 262 310**, bet galvojumi **EUR 46 874,-** 2017.gadā plānotais saistību atmaksas apjoms par iepriekšējos gados ņemtajiem aizņēmumiem un sniegtajiem galvojumiem sastāda **EUR 468 822** , jeb 7,86%. Turpmākajos gados atmaksājamās summas apjoms ir **EUR 2 840 362,-** .

2017.gadā Dagdas novada pašvaldībā ir plānots uzsākt realizēt lielāko investīciju projektus “Pašvaldības autoceļu Aleksandrova – Skudriķi un Porečje – Malcāni – Krasnopolē pārbūvi, veicinot uzņēmējdarbību un apdzīvotības saglabāšanos”, sadarbībā ar LAD (to kopējās izmaksas plānotas EUR 1 093 389 apmērā). Šajā gadā plānots realizēt divus investīciju projektus LEADER programmas ietvaros. Viens no tiem ir projekts “Dagdas

Tautas nama teritorijas sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai” (kopējās izmaksas EUR 85 000), otrs projekts “VSPC “Dagda” teritorijas sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai, izveidojot auto stāvlaukumu” (kopējās izmaksas EUR 48 000) Šo abu projektu realizācijas ietvaros ir plānots piesaistīt ES struktūrfondu investīcijas aptuveni 88 000 EUR apmērā.. Tā pat priekšfinansējuma nodrošināšanai plānots ņemt aizņēmumu Valsts kasē 116 000 EUR apmērā. Šajā gadā ir plānots turpināt projekta “Sabiedrībai ar dvēseli” realizāciju, atbalstot un iesaistot tajā novada biedrības un interešu grupas, kā arī ir plānots uzsākt realizēt dažus jaunus investīciju projektus.

Par Valsts kasē ņemtā aizņēmuma līdzekļiem(2017.gadā EUR 375 208) ir plānots pabeigt Ezernieku vidusskolas sporta zāles būvniecību. Tā pat, par plānotajiem aizņēmuma līdzekļiem Valsts kasē (EUR 85 000), ir paredzēts veikt Dagdas Tautas nama lielās zāles grīdas remontu un iegādāties jaunus krēslus skatītāju zāle.

Dagdas novada pašvaldības
domes priekšsēdētāja

S.Viškure